

Адкуль цыбуля ў вёсцы Дубна

На правым беразе Нёмана размясцілася вялікая і прыгожая вёска Дубна. Народ тут збіраўся заўжды працавіты. Адна бяда: не мелася побач з селішчам шырокіх лугоў з сакавітай травой. Яны былі на левым беразе. Каб нарыхтаваць сена, людзі пераплывалі раку на чайнах і везлі сабранае назад ў вёску. Назіральнікі захапляліся: счэпленыя чайны, да нябёс нагужаныя сенам, нагадвалі караван вярблюдаў.

Нёман для дубненцаў быў і дарогай, і лазняй, і пральняй, і месцам адпачынку, даваў і мажлівасць загартоўкі цела і волі. Нават каровы ў вёсцы два разы на дзень пераплывалі раку, бо пасвіліся на левабярэжжы. Іх не прыганялі дамоў у абед - гэта адзіны выпадак у акрузе.

Аднойчы ў спякотны летні дзень людзі сушылі сена. Пах падвялай травы казытаў нос, цвыркалі і скакалі вышэй галавы конікі, мушкі і матылі бесперапынна мітусіліся перад вачыма. Адчуваўся спакой, задавальненне. Чуліся жарты, песні, смех...

Раптам на небе з'явіліся чорныя хмары. Людзі зразумелі, што будзе моцная навальніца і паспяшаліся дадому, праўда, не ўсе. Сямёра цыбатых мужыкоў схаваліся ў капі сена. Дождж ліў як з вядра, грукатаў гром, бліскалі маланкі, але стог быў надзейным прыстанішчам, дзе і цёпла, і не мокра.

Усё адбылося імгненна. Тыя людзі, якія адплылі на чайнах дадому, убачылі маланку. Ад яе стог сена запалаў яркім агнём. Мужчыны загінулі. У апошні шлях цыбатых касцоў праводзіла ўся вёска. Слёзы родных, суседзяў палівалі дубненскую зямлю. Яны напіталі глебу і зрабілі яе салёнай. З таго часу, якое б насенне ні трапляла ў мясцовую зямлю, з яго вырасталі цыбатыя расліны. Людзі чакалі, што будзе далей.

Напрыканцы лета паляглі і пасохлі цыбатыя чубы гэтых раслін, а ў зямлі знайшлі круглыя караняплоды. Пакаштавалі іх едакі, адчулі горыч з салодкім прысмакам. Корань спадабаўся, яго елі сырым, дадавалі ў розныя стравы. Толькі назвы цыбатаму не было. Цыбатаму? Прыдумалі: цыбукі...

цыбулькі...цыбуля! Дубненцы вырашылі падзяліцца плодам з іншымі людзьмі, бо цыбуля з году ў год добры ўраджай давала.

І пацягнуліся па ўсім свеце дубненцы з цыбуляй. Адна гандлярка магла перавезці за сезон некалькі тон гэтай гародніны. Еў яе і Брэст, і Мінск, і Гродна, і Івацэвічы. Цыбульнымі вянкамі гараджане ўпрыгожвалі свае кухні.

А жанчын гэтай вёскі пачалі называць бабулькамі-цыбулькамі.